

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndc/5/2026
Identifikačné číslo spisu:	1424211784
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1424211784.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R. narodenej R. zastúpenej P. proti žalovanému S., narodenému R. zastúpený JUDr. Adelou Válockou, advokátkou, Bratislava, Radvanská 1, o zrušenie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 70C/25/2024, o návrhu žalobkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Poprad, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 70C/25/2024 Okresnému súdu Poprad **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalobkyne na prikázanie veci Okresnému súdu Poprad z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“. Žalobkyňa svoj návrh odôvodňovala poukazom na jej majetkové pomery (vedúce k čiastočnému priznaniu oslobodenia od platenia súdnych poplatkov), osobné pomery (osamelá matka starajúca sa o jedno maloleté dieťa), finančné pomery (nedostatok peňažných prostriedkov). Predmetom sporu je byt v W.i. Oba účastníci sporu sa zdržiavajú v F., čo podporuje rýchlejšie a hospodárnejšie prejednanie veci.

2. Žalovaný nesúhlasí s návrhom na prikázanie sporu (vyjadrenie č. l. 214-215), vzhľadom na to, že žalovaná má v F. rodinné zázemie rodičov, brata), ktoré dovoľuje v nevyhnutných prípadoch zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa; žalobkyňa má zástupcu, preto nie je nevyhnutná jej osobná účasť na každom pojednávaní; žalovaný pracuje (viď predložená pracovná zmluva - č. l. 216 - 217 spisu), zdržiava sa a býva v W. a iba jedenkrát v mesiaci od 15 hod. piatok až nedeľa realizuje styk s maloletým).

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti (ods. 2). O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má vec prikázať (ods. 3).

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Trenčín a Okresnému súdu Trnava príslušný na rozhodnutie o prikázaní sporu inému súdu podľa § 39 ods. 3 CSP, vec prejednal a dospel k záveru, že návrhu žalobcu 1/ nemožno vyhovieť.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä v závislosti od predmetu sporu, postavenia sporových strán, ale aj podmienok pre rýchlejšie dosiahnutie výsledku v spore. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania.

7. Podľa názoru najvyššieho súdu žalobkyňa v návrhu neuviedla žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že ktorýkoľvek iný súd (než Mestský súd Bratislava IV, na ktorom konanie začalo 6. decembra 2024) spor prejedná hospodárnejšie, rýchlejšie, prípadne po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie. Okolnosťou odôvodňujúcou prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti nie je a nemôžu byť žalobkyňou tvrdené nepriaznivé pomery (majetkové, osobné, či finančné); na tie už v zásade prihliadal zákonodarcu pri vymedzení súdnej príslušnosti. Účelom prikázania sporu z dôvodu vhodnosti inému súdu je predovšetkým dosiahnuť hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie konkrétneho sporu (ako jedného zo základných princípov civilného sporu zakotveného v čl. 17 CSP) a nie zohľadnenie neoptimálnych životných podmienok.

8. Dôvody uvádzané žalobkyňou bez ďalšieho nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva účastníkov na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu (veci) inému súdu. Uvedený dôvod nevykazuje charakter takej výnimčnosti (extrémnosti), aby bolo možné návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti vyhovieť. Problémy súvisiace s nie optimálnymi majetkovými, osobnými, či finančnými pomermi sporových strán v kontexte vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu (veci) inému súdu. Strana (účastník) má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (účastník) (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd zároveň môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali premisu o hospodárnejšom alebo efektívnejšom prerokovaní sporu Okresným súdom Poprad, pritom bol povinný zohľadniť nesúhlasné stanovisko žalovaného.

9. Vzhľadom na to, že najvyšší súd v danom prípade splnenie podmienok pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP nezistil, návrhu žalobkyne nemohol vyhovieť.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.